

Amaris
Zorggroep

Wet zorg en dwang

Brochure voor familie en naasten

Wat betekent de Wet zorg en dwang voor familielid/naaste?

In deze brochure geven we uitleg over de Wet zorg en dwang, ook wel Wzd genoemd. De wet gaat over onvrijwillige zorg voor mensen met een verstandelijke beperking of psychogeriatrische aandoening zoals dementie, Huntington, Korsakov en Niet Aangeboren Hersenletsel. We vertellen wat deze wet voor u als familielid/naaste betekent. De Wet regelt de rechten van mensen met een verstandelijke beperking of psychogeriatrische aandoening zoals dementie die vrijwillig of onvrijwillig in een zorginstelling of verpleeghuis wonen.

Het volgende filmpje toont de essentie van de Wzd.

<https://www.dwangindezorg.nl/documenten/videos/2019/07/26/animatievideo-wet-zorg-en-dwang>

Visie op vrijheid

Amaris Zorggroep vindt zelfstandigheid en het recht op zelfbeschikking van de cliënt zeer belangrijk. Om ervoor te zorgen dat cliënten eigen regie behouden over het leven is de dialoog met de cliënt en/of vertegenwoordiger cruciaal. Amaris streeft ernaar om de maximale vrijheid te bieden ondanks de geaccepteerde risico's die er mee samen hangen. Elke cliënt behoudt zoveel mogelijk vrijheid. Wanneer onvrijwillige zorg onvermijdbaar is, wordt de minst belastende maatregel ingezet en zo kort mogelijk. Het multidisciplinair team richt zich op een spoedige afbouw, indien mogelijk.

Wat is onvrijwillige zorg?

Soms is het noodzakelijk om in het belang van de cliënt zorg te verlenen waar de cliënt en/of zijn vertegenwoordiger het niet mee eens is en zich tegen verzet. Als die zorg, na het verplicht doorlopen van een aantal stappen toch wordt gegeven, dan spreken we over 'onvrijwillige zorg' en is de Wet zorg en dwang van toepassing.

Onvrijwillige zorg is dus zorg die u of uw familielid/naaste niet wil, maar die in de ogen van de zorgverleners wel noodzakelijk is. Bijvoorbeeld verplicht bepaalde medicijnen innemen, de kamer laten controleren op gevaarlijke voorwerpen of niet zonder begeleiding naar buiten mogen.

Onvrijwillige zorg kan gaan over verzorging, begeleiding, verpleging, maar ook over behandeling of bejegening. Over hoe mensen met uw familielid/naaste omgaan.

Onvrijwillige zorg mag volgens de Wet zorg en dwang alleen gegeven worden als er sprake is van (dreigend) ernstig nadeel voor de cliënt of zijn omgeving. En wanneer er geen minder ingrijpend alternatief kan worden gevonden. Onvrijwillige zorg moet zo kort mogelijk worden ingezet.

Wat is ernstig nadeel?

In de Wet zorg en dwang staat dat er sprake van ernstig nadeel is wanneer de volgende situaties voorkomen, of als de kans heel groot is dat dit gebeurt.

- a) Levensgevaar, ernstig lichamelijk letsel, ernstige psychische, materiële, immateriële of financiële schade, ernstige verwaarlozing of maatschappelijke teloorgang, ernstige verstoorde ontwikkeling voor of van de cliënt of een ander.
- b) Bedreiging van de veiligheid van de cliënt al dan niet doorgaat hij onder invloed van een ander raakt.
- c) De situatie dat betrokkene met hinderlijk gedrag agressie van anderen oproept.
- d) De situatie dat de algemene veiligheid van personen of goederen in gevaar is.

Zorgverantwoordelijke

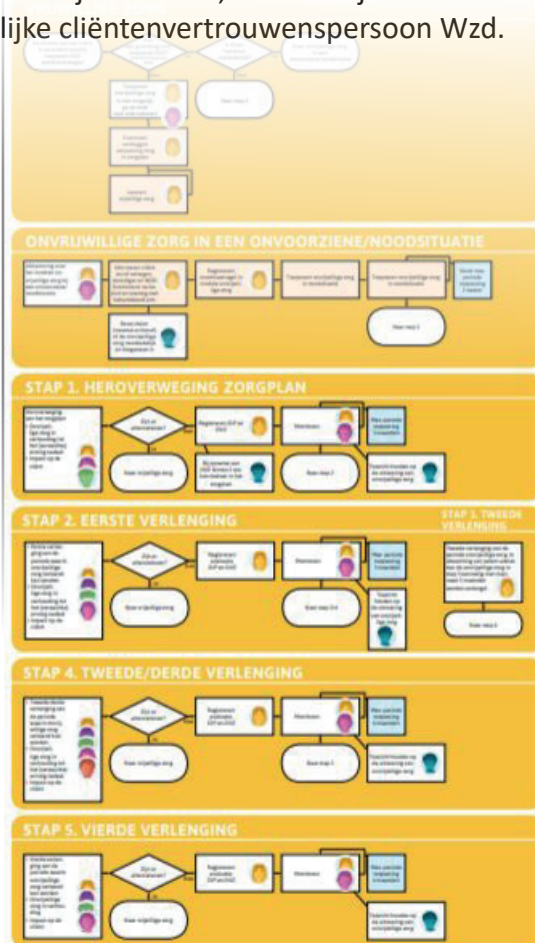
Vanuit de Wzd is Amaris verplicht om specifiek één medewerker te benoemen als 'zorgverantwoordelijke'. Deze medewerker is in het kader van de Wzd de persoon die verantwoordelijk is voor het juist registreren en volgen van de stappen die volgens de Wzd moeten worden doorlopen bij de inzet van onvrijwillige zorg. Wanneer u vragen heeft of wilt overleggen is de zorgverantwoordelijke uw eerste aanspreekpunt.

Stappenplan Wet zorg en dwang

De Wzd heeft als uitgangspunt dat de cliënt alleen vrijwillige zorg krijgt. Onvrijwillige zorg is altijd het laatste middel. Wanneer er door betrokkenen geen overeenstemming wordt bereikt over de inzet van onvrijwillige zorg, dan moet de instelling het stappenplan uit de Wet zorg en dwang doorlopen. Het stappenplan bestaat uit 5 stappen. Bij elke stap wordt de ingezette onvrijwillige zorg opnieuw bekeken door een multidisciplinair team en wordt besloten of de onvrijwillige zorg nog langer ingezet moet worden.

De cliënt en de vertegenwoordiger worden zo nauw mogelijk betrokken bij het doorlopen van deze stappen. Zij mogen bij iedere overleg aanwezig zijn. Als zij dat willen, kunnen zij ondersteuning vragen van de onafhankelijke cliëntenvertrouwenspersoon Wzd.

Wilsonbekwaamheid en wettelijk vertegenwoordiger

Als een cliënt wilsonbekwaam is om beslissingen te nemen over de zorg en de inzet van onvrijwillige zorg, zal de zorgverlener overleggen met de wettelijk vertegenwoordiger van de cliënt.

Wilsonbekwaamheid wordt in eerste instantie door de zorg beoordeeld, eventueel in overleg met de behandelend arts. Bij geen overeenstemming hierover met de wettelijk vertegenwoordiger, wordt een onafhankelijke arts ingeschakeld.

Wie is de wettelijk vertegenwoordiger?

Wettelijk is vastgelegd wie vertegenwoordiger van een wilsonbekwame cliënt kan zijn: de rol van wettelijke vertegenwoordiger kan door verschillende mensen vervuld worden.

Eerst wordt bekeken of er een vertegenwoordiger is. Die rol kan door verschillende mensen vervuld worden. In de Wet zorg en dwang is bepaald in welke volgorde bekeken wordt wie de vertegenwoordiger is:

1. De wettelijk vertegenwoordiger van de cliënt:
Dit is een curator of mentor, aangewezen door de rechter.
2. Een schriftelijk gemachtigde: een persoon die door de cliënt zelf schriftelijk is gemachtigd om hem te vertegenwoordigen.
3. De echtgenoot, de geregistreerde partner of andere levensgezel.
4. Een ouder, kind, broer, zus, grootouder of kleinkind van de cliënt.

Bij beslissingen over zorg en behandelingen kijkt de zorgverlener dus eerst of er een mentor of curator is, dan of er een schriftelijke gemachtigde is. Zo niet, dan kunnen de partner of de genoemde familieleden vertegenwoordiger zijn.

Verdere informatie over de wettelijke vertegenwoordiger:

[zie brochure van VWS](#)

De cliëntvertrouwenspersoon Wzd is er ook voor de familie

Zowel de cliënt als de vertegenwoordiger heeft recht op ondersteuning bij vragen en klachten over onvrijwillige zorg. De cliëntenvertrouwenspersoon Wet zorg en dwang biedt deze ondersteuning en is er bij uitstek voor de cliënt en zijn familie/naasten.

Heeft u een vraag, een klacht of een probleem over onvrijwillige zorg? Neem dan gerust contact op. De cliëntenvertrouwenspersoon is laagdrempelig. Uw vraag is bij hem of haar welkom en veilig. Gegevens van de cliëntvertrouwenspersoon Wzd zorgstem zijn:

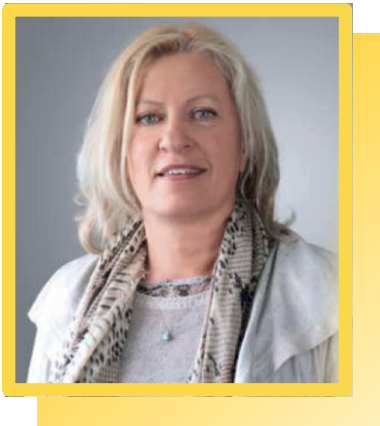
Angelina Awondata

Telefoonnummer: 06 - 40 87 26 60

www.zorgstemvertrouwenspersonen.nl

info@zorgstemvertrouwenspersonen.nl

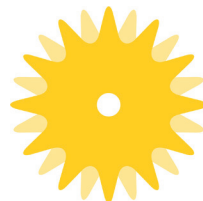
Algemeen telefoonnummer van Zorgstem 088 - 678 1000.

Wilt u meer weten over de Wet zorg en dwang, ga dan naar:

www.dwangindezorg.nl

Bron: Ministerie van VWS

Amaris
Zorggroep